

Žáci zvolili svého prezidenta

V úterý 14. prosince, v čase předvánočním, kdy není zcela běžné zabývat se pozemskými politickými otázkami, si žáci Střední zdravotnické školy vyzkoušeli jaké to je, když volíte hlavu svého státu. Samozřejmě zatím nanečisto.

Žáci SZŠ v Plzni se tak zapojili do rozsáhlé celostátní akce, kterou již poměrně tradičně před některými z českých voleb pořádá organizace Jeden svět na školách. Volby nového prezidenta České republiky jsou jednoznačně velmi přitažlivou možností, jak mohou studenti vyjádřit svůj názor na budoucí politické uspořádání státu, prožít si skoro skutečný akt vlastní volby a získat tolik potřebnou představu o osobní občanské odpovědnosti za vývoj ve státě.

Možnost volit měli již žáci od 15 let. A v tom je další skvělý důvod pořádání podobné akce: při demografické struktuře našeho obyvatelstva je stále zřetelnější podíl starších generací na volbách. Ale co lidé, kteří během funkčního období zvolených politických subjektů takřkajíc dorostou mezi dospělé, a tedy voliče? A to v době pro každého jednotlivého člověka velmi vypjaté. V době, kdy se snaží získat byt, práci, založit rodinu, což všechno souvisí minimálně s volebními sliby politiků.

Jak to tedy dopadlo?

Na naší škole jednoznačně zvítězila Danuše Nerudová, ziskem 364 hlasů, před daleko zaostávajícími Andrejem Babišem (pouhých 41 hlasů) a generálem Petrem Pavlem (34 hlasů). Volební účast byla velmi dobrá. Z 739 žáků starších patnácti let odevzdalo svůj volební lístek 492 žáků, a to je 67 procent. Ovšem jen papírových! Protože tři třídy kvůli praxi volit ve dny vyhrazené celostátní akci nemohly, skutečné procento voličů bylo daleko vyšší. Musím říct – jste skvělí!

A celostátně? V prvním kole, které proběhlo právě teď 12. a 13. prosince zvítězila stejně jako u nás Danuše Nerudová, ziskem rozhodujících 41 198 hlasů, před generálem Pavlem (19 532 hlasů) a Andrejem Babišem (7 532 hlasy).

Tak a všichni již brzy po vánočním čase uvidíme, kdo to bude. Tentokrát již načisto.

PhDr. Ilona Gruberová, PhD., foto Ing. Jaroslava Michálková

10
PROSINEC
2022

STŘEDNÍ ZDRAVOTNICKÁ ŠKOLA
A VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA
ZDRAVOTNICKÁ PLZEŇ

Minialmanach

toto vydání

Praktický nácvik KPR...	Str. 1
Poděkování za charitativní akci	
Dermoworkshop pro 4 ZDL	Str. 2
Zdravík dárcem krve	
Naše stříbrné házenkářky	
Ekologicko-výtvarná soutěž	Str. 3
Žáci zvolili svého prezidenta	Str. 4

Slovo úvodem

Před pár dny bylo Mikuláše – a já musím konstatovat, že ta svatomikulášská tradice nějak upadá. V předchozích covidových letech bylo pochopitelné, že Mikuláši se svojí suítou nechodili, ale proč ani letos?

Jediné, co mě napadá, je, že rodiče o návštěvu nebeských a pekelných bytostí u svých dětí nestojí. Však na mě občas vyskočí na internetu titulek článku: „Moje matka se zbláznila, pozvala k našim dětem Mikuláše“ nebo „Tchán se převlékl za čerta a našeho sedmiletého synka přílišně vyděsil“. Tak se musím smát a divit zároveň... Jak chudinka chlapeček (pravděpodobně ze druhé třídy ZŠ) má doživotní trauma z vlastního dědečka... Nepřeháníme to trochu s tím příliš citlivým přístupem k našim potomkům? Vždyť špetka strachu a obav k mikulášské nadílce vždy patřila, však to všichni pamatujeme ze svého dětství. Ale že by z toho někdo měl dlouhodobou psychickou újmu?

Moc ráda vzpomínám na Mikuláše, který k nám přišel do družiny ve druhé třídě. Měli jsme z něho obrovský respekt, všichni, i ti nejzlobivější kluci, ačkoliv jsme téměř jistě věděli, že to není žádná nadpřirozená bytost, ale pan školník. Bílý mikulášský plnovous totiž nedokázal úplně skrýt mohutný černý knír, kterým se pyšnil právě on. A ten čert? To nebyl nikdo jiný než jeho nejstarší syn Ládk – protože tak vysokého a hubeného kluka jste nepotkali každý den. (Anděla s sebou neměli.)

A pak je ještě prozradila krásná červená jablka, která jsme si mohli vzít z košíku – ta byla stoprocentně od Matoušků ze zahrady. Celý podzim jsme chodili okolo na družinové vycházky, paní vychovatelka vždy zamávala přes plot svým rodičům, podrbala jejich Voříška – a my jsme mohli oči nechat na záplavě lákavých plodů, pod jejichž tíhou se prohýbala velká stará jablonoň.

Samozřejmě nadílka dopadla bezvadně, uměli jsme básničky i písničky habaděj, takže panu školníkovi (pardon, Mikuláši) drnčely uši nejspíš ještě večer, ale strach jsme přece jen měli. A tak jsme si pro odlehčení situace prozpěvovali, že Mikuláš ztratil plášť, Mikuláška sukni, hledali, nenašli...

Moje kamarádka Evička (vždy vzorná školačka) se nad tou básničkou pohoršovala: Jak může někdo ztratit něco tak důležitého, jako je plášť nebo sukni? To já jsem je naprosto chápal – taky jsem každou chvíli něco hledala a dost často neúspěšně...

Ale bylo mi to trochu líto, v duchu jsem si říkala, že kdyby Mikuláška tu sukni neztratila, mohla by chodit s Mikulášem na nadílku místo čerta, nechřastila by řetězem ani nevyhrožovala, že někoho strčí do pytle. Byla by to zkrátka taková maminka, která by se i na ty zlobivé děti (ani já jsem neměla čisté svědomí) hezky usmála... Bohužel, nepřišla... I přesto jsme měli z mikulášské nadílky velkou radost, která dala zapomenout všem předchozím obavám. Laskavého (i když trochu přísného) Mikuláše a strašlivého (a přesto maličko legračního) čerta žádná internetová aplikace nenahradí!

Slávka Michálková

Praktický nácvik KPR pro zaměstnance školy

V pondělí 28. 11. proběhla v učebně 305 praktická část školení první pomoci pro zaměstnance školy.

Zúčastnění si mohli na modelech vyzkoušet základní kardiopulmonální resuscitaci, použití

AED (automatického defibrilátoru) a další postupy v první pomoci.

Školitelkou tohoto kurzu byla Mgr. Renata Jonášová.

Další nácvik tolik potřebných dovedností se uskuteční 13. prosince pod vedením Mgr. Jany Vodákové a následovat ji bude v lednu Mgr. Jiřina Uhrová.

Text článku:
Ing. Jaroslava Michálková

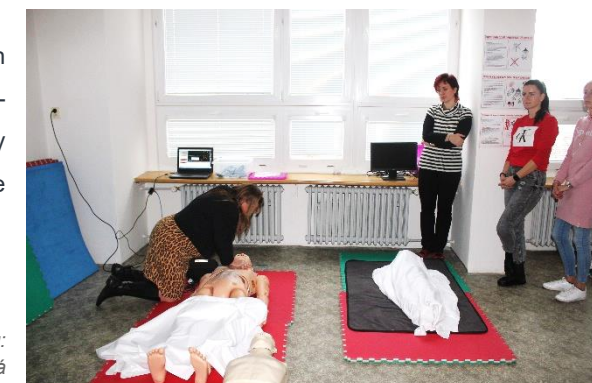

Foto:
Ing. Jaroslava Michálková,
Mgr. Libuše Mertlová

Na co se máme těšit v příštím měsíci:

- Zhodnocení předvánočních charitativních akcí
- Lyžařský kurz
- Sportovní akce
- Další akce a aktivity v měsících prosinec a leden

Dermoworkshop pro žáky 4 ZDL

V pátek 2. 12. nás navštívily tři pracovnice ze sítě lékáren doktor Max. Seznámily nás nejprve s historií doktora Ma-xe. Potom nás informovaly o stipendiích od doktora Maxa pro studenty, kteří by zde chtěli pracovat.

Následovala přednáška o kosmetice Uriage. Je to značka kosmetických přípravků s širokým spektrem užívání. Uriage se řadí mezi velmi kvalitní francouzskou kosmetiku vyrobenou na bázi termální vody.

Uriage les Baines jsou lázně používající termální vodu Uriage s mimořádnými účinky při léčbě kožních nemocí, onemocnění ORL, revmatismu a k rehabilitaci po léčbě rakoviny. Lázně často navštěvovala i známá francouzská módní návrhářka Coco Chanel.

Při přednášce nám dali na vyzkoušenou i několik vzorků, které jsme hned otestovali.

Dále jsme se v přednášce dozvěděli o Johannu Schrothovi (čti „šrot“), přírodním léčiteli a zakladateli lázní Dolní Lipová, který používal pro léčbu víno. Proto se prý o těch, kteří to s léčbou (a nejen s léčbou) přehnali, říká: „Ten je na šrot“.

Celá akce nás velmi zaujala a líbila se nám. Děkujeme organizátorkám Mgr. Svatoňové a Mgr. Jančové i přednášejícím z lékárny Dr. Max.

Daniela Heiderová, žákyně 4 ZDL

Foto: Mgr. Ladislava Mutinská

Poděkování za charitativní akci „Krabice od bot“

V pátek 25. 11. 2022 se na naší škole rozjela blesková charitativní akce „Krabice od bot“, která je pořádána pod záštitou Diakonie. Tato předvánoční akce měla za cíl potěšit děti z chudých rodin, nízkoprahových zařízení a azylových domů.

V České republice se jednalo již o dvanáctý ročník.

Žáci a studenti se na základě pokynů třídního učitele nebo vedoucího studijní skupiny ve třídách domluvili na základě výběru, komu krabice od bot plnou dárečků věnují. Poté shromáždili věci příslušející do kategorie vybraného obdarovaného (holky a kluci různého věku, maminky a tatínkové i rodiny) a krabice zabalili do vánočního papíru, označili štítkem a donesli do knihovny, kde se krabice shromažďovaly.

I když třída nesehnala prázdnou krabici, byla k dispozici úžasná paní Šimicová, která vše pečlivě zabalila, oštitkovala a ještě všelijak vylepšila – patří jí velký dík. Některé třídy nebo zaměstnanci využili možnost Krabice od bot online, kdy přispěli finančně, a Diakonie potom tento finanční dar promění třeba na návštěvu cukrárny, zakoupení hezké knížky, letní tábory a spoustu další radosti.

Protože deadline odevzdání do sběrného místa byla neděle 4. 12. 2022, tato akce se ukončila dopoledne v pátek 2. 12. 2022. Všechny krabice potom naložil pan Špalek a spolu s paní Šimicovou odvezli do sběrného místa na Boleveckou naves.

Výsledkem akce bylo více než 65 balíčků různých velikostí.

Ing. Kateřina Sosnová

Do akce se zapojily i paní ředitelka PhDr. Ivana Křížová a zástupkyně Mgr. Jiřina Uhrová

Krabice rychle přibývaly – vlevo situace z 1. 12., vpravo 2. 12.

Foto: Mgr. Ladislava Mutinská

Zdravík dárce krve

Krev – životodárná tekutina, nenahraditelná, nevyrobitelná ani ve 21. století. Tuto jedinečnost a důležitost si uvědomily i žákyně SZŠ, které se rozhodly dobrovolně hromadně darovat krev v rámci projektu Zdravík dárce krve.

23. 11. 2022 se žákyně tříd 4. A, 4. B, 4. C a 3. B oboru Praktická sestra a 3. a 4. ročníku Zdravotnického lycea sešly na transfuzním oddělení Fakultní nemocnice Plzeň, aby darovaly krev. Po vyplnění dotazníku a vstupním pohovoru obdržely pořadové číslo a čekaly na vstupní vyšetření. Atmosféra byla plná očekávání, ale i strachu a nejistoty. Když došlo na samotný odběr krve, všechny byly statečné, překonaly strach, obavy a každá darovala 450 ml vzácné krve. Se svou dávkou krve se připojila i paní učitelka Zemanová, která je pravidelnou dárkyní krve.

Všem děvčatům děkujeme, velmi si vážíme jejich odvahy a jistě by se s poděkováním připojili i ti, kterým jednou krev třeba zachrání život.

Těšíme se na další ročník tohoto skvělého projektu.

Za realizační tým
Mgr. Markéta Lišková a Mgr. Eliška Zemanová

Naše stříbrné házenkářky

Dne 22. 11. 2022 se tým našich dívek ve složení Anna Bernhardová, Kateřina Kovářiková, Lenka Sýkorová, Michaela Živná (všechny z 3D PS), Adriana Šindelářová (3 MSR), Nela Langerová (1 ZDL), Tereza Burjasová, Adéla Chvátalová (obě z 1B PS), Barbora Kroftová, Tereza Benková a Nicol Hendrychová (všechny z 1 MSR) zúčastnil krajského kola v házené.

Devkata zvítězila ve skupině a postoupila do finále. Tady ve velice vyrovnaném boji podlehla Masarykovu gymnáziu o pouhé dva góly ze závěru utkání. I druhé místo je velkým úspěchem. Všem zúčastněným žákyním gratulujeme a děkujeme za vzornou reprezentaci školy.

Mgr. Martina Valachová, Ing. Jaroslava Michálková

Foto: Mgr. Ladislava Mutinská

NAŠE ZDRÁVKA

Ekologicko-výtvarná soutěž

Tak jako každoročně i letos se uskutečnila ekologicko-výtvarná soutěž. Tématem byl chráněný živočich nebo chráněná rostlina. Účastnili se studenti 1. a 2. ročníků. Na prvním místě se umístila děvčata ze třídy 1 BPS Michala Šlajsová, Ema Špačková. Druhé místo obsadily Nikol Míšková, Nikola Stará a Markéta Nyklesová z 1 ZDL. Třetí ocenění si odnesly studentky z 1 APS Barbora Viazanko, Julie Mičochová, Kristýna Janošková, Vendula Příbramská, Lucie Ivaničová a Ilona Šťastná. Odměnou byly nádherné dorty, na kterých si soutěžící jistě pochutnali. Dále byla vybrána "díla", která budou po dobu jednoho roku vystavena ve 3. patře na VOŠ. Možná při chůzi po chodbě kolem nich nás budou napadat myšlenky spojené s malým výskytem těchto chráněných druhů. Je dobré se občas zamyslet na tím, co sami děláme nebo bychom mohli dělat pro zlepšení ochrany živočichů či rostlin.

Mgr. Martina Valachová

Rybí polévka

Rybí polévka je klasika, která by na vánočním stole neměla chybět. Je to jedno z těch jídel, které lidi buď milují, nebo ho nemohou ani vidět. Pokud patříte do druhé skupiny, zkuste něco trochu jiného, než je tradiční „rybí“, třeba vám zachutná. Pokud jste ti první, není co řešit. Určitě si oblíbíte i další varianty této báječné polévky. Recepty jsou opět převzaty ze sešitů mých babiček a ze starých kuchařských knih. Tak se nechte inspirovat!

Vánoční rybí polévka (z knihy Recepty na vánoční cukroví)

Ingredience:

Rybí hlavy, rybí vnitřnosti, kořenová zelenina, cibule, muškátový květ, sůl, zelená petržel, rohlík nebo houska, trocha másla

Postup:

Rybí hlavy povaříme, vyndáme a vývar přecedíme. V něm povaříme na drobno nakrájenou kořenovou zeleninu. Ve vedlejší nádobě obděláme na trošce tuku cibuli a na ni vložíme na kousky pokrájené vnitřnosti (mlíčí a jikry), osolíme a chvíli dusíme. Pak hotové vnitřnosti a kousky rybiho masa z uvařených hlav vložíme do připravené polévky a povaříme. Nakonec přidáme trochu muškátového květu a zelenou petržel. Pokud nemáme jikry (které zahušťují polévku), vyrobíme si náhražku: na trošce másla do světla hněda opražíme (za stálého míchání) trochu krupice a nasypeme do polévky. Polévku podáváme s osmahlými kostičkami z bílého pečiva.

Rybí polévka jako česnečka

Ingredience:

1 porce ryby bez kostí, 3 brambory, 5 stroužků česneku, sůl, hrst krup, majoránka, špetka mletého černého pepře, 2 krajíčky chleba, olej na smažení

Postup:

Rybu nakrájenou na malé kostky vaříme do poloměkka, přidáme nakrájené brambory, hrst krup a uvaříme doměkka. Když je vše hotové, okořeníme rozetřeným česnekem se solí, opepříme a do solíme. Polévku podáváme s opečenými malými topinkami.

Rybí polévka se sušenými houbami

Ingredience:

1 rybí hlava, 6 kuliček černého pepře, jikry, mlíčí, hrst sušených hub, mrkev, celer, petržel, cibule, 100 g másla, 2 polévkové lžičce hladké mouky, sůl, muškátový květ

Postup:

Opranou rybí hlavu očištěnou od očí a žaber uvaříme s celým pepřem. V druhém hrnci uvaříme jikry, mlíčí a hrst sušených hub. Ve třetím hrnci uvaříme kořenovou zeleninu a cibuli. Všechny vývary přecedíme do společného hrnce, přidáme obrané maso z hlavy, jikry, mlíčí a vmícháme máslovou jíšku. Přidáme masový bujon, podle chuti muškátový květ, sůl a vaříme 10 minut. Polévku můžeme vylepšit na kostičky nakrájenou mrkví.

Rybí polévka s pórem (z knihy Klášterní kuchařka)

V rozpáleném omastku zapěníme několik očištěných pórů krájených s 2 usekanými cibulemi, osolíme a do měkka dusíme. V jiném kastrolu osmažíme všechnu krájenou cibuli a všechnu zeleninu na omastku, zaselíme. Pak přilejeme vody, kolik nám třeba polévky. Přidáme k ní očištěnou, žáber zbavenou i očí, omytou rybí hlavu (anebo více, máme-li více ryb) rozseknutou, ocas, ploutve spolu vařit a očištěné rybí vnitřnosti. Kus čistého rybiho masa bez kostiček upečeme se sekanou cibulí a zelenou petrželí, v 10 minutách jest hotové. Pak je osolené umeleme. Přidáme k němu 1 až 2 lžičce smetanové jíšky, nějaké vejce. Opepříme, oříškem okořeníme, zamícháme. Necháme vychladnout. Masové těsto rozválíme, plníme je, kulatým tvořítkem vypícheme. Okolo vodou potřeme. Přehrneme přes sebe. Na potřeném plechu potřené vejcem pečeme. Polévka se přecedí a ten pór se do ní prolisuje. Je-li třeba, přisolí se, opepří, oříškem okoření, šafránem anebo páleným cukrem se přibarví a povaří. Rybí pečené koláčky se dají k ní na talíř. Lze i taštičky z pudlového těsta dělat, tou rybí sekaninou plnit, vykrájet, v polévce povařit. Znamenitá.

Norská rybí polévka (jeden z mých novějších receptů – pro ty, co zrovna nemusí kapra)

Ingredience:

300 g filetů z lososa, 2 skelety z lososa, 2 lžičce hladké mouky, 3 lžičce rajčatového protlaku, 100 g mraženého hrášku, 250 ml smetany ke šlehání, 150 g krevet (nemusí být), sůl, pepř, nasekaná bazalka

Postup:

Rybí skelety dejte do hrnce spolu se ¾ litru vody a vařte zvolna 30 minut. Vmíchejte mouku rozmíchanou v troše studené vody a ještě 10 minut provařte. Vývar přecedte, přidejte do něj rajčatové pyré, osolte, opepřete a přiveďte opět k varu. Rybí maso nakrájejte na kostky, vložte do polévky, přidejte hrášek a přilijte smetanu. Ztlumte a nechte 5 minut zvolna táhnout. Vsypte krevety a bazalku a už jen prohřejte.

Vánoční příloha

PF
2023

Adventní rozjímání

Dnes je třetí adventní neděle – tudíž je čas na věnci zapálit třetí svíci.

Venku se pomalu šefí, poletuje sníl a záře svíček doplňuje tu překrásnou předvánoční atmosféru. Koukám do plamínek, zasnívám se, vzpomínám na předešlé roky, myšlenky mě vtahují až do dětství...

A náhle se světlo svíček nějak rozostřuje a zvolna mizí... Chci běžet pro zápalky, ale vidím, že nezhaslo úplně, jen tak nějak skomírá a ze vši rozzářené nádhery zbyl pouze mihotavý namodralý plamínek.

„Proč nesvítilš?“ ptám se první svíčky. Neočekávám, že by mi odpověděla, ale opak je pravdou: „Víš, mým symbolem je Mír. Copak mohu svítit? Vždyť kousek odtud zuří válka. A všichni mají strach, že to špatně skončí...“

Tak se obracím ke druhé svíci. „Já jsem Víra,“ šeptá mi. „Ani já se nemohu pořádně rozzářit. Víry je mezi lidmi tak málo. Všichni se ženou jen za materiálními hodnotami, skoro nikdo se nezastaví, nezamyslí. A o Vánocích je to ještě mnohem horší než po zbylou část roku...“

„A co ty?“ S obavami čekám, co mi odpoví třetí svíce. „Ty nevíš, že já jsem Láaska? Rozhlídni se kolem sebe, kolik je mezi lidmi lásky. Jako by vymizela. Možná u některých lidí zůstala hluboko v srdci. Tak hluboko, že ani není poznat. Ale ve většině případů ji nahradila jen sebeláska, sobectví a arogance. Proto ani já se nemohu pořádně rozzářit!“

„Co s vámi mám dělat?“ povzdychnu si zoufale.

„Rozsvíť mne!“ volá čtvrtá, poslední, dosud nezapálená svíce. Já jsem Naděje. Nadějí jsem dosud neztratila. To od mého plamínku vzplanou i ty ostatní!“

Chci onu svíci poslechnout, vstávám, otevírám doširoka oči... a ejhle! Všechny tři svíčky krásně hoří.

Mrknu na tu poslední nezapálenou. „Ty až příští týden,“ promlouvám k ní v duchu.

„Ještě že tě máme!“

Krásný adventní čas vám přeje
Slávka Michálková

Školní vánoční stromeček

Tak už je tu opět advent...

A co by to bylo za advent bez patřičné výzdoby? Ta k tomuto času zkrátka patří – a nejen doma.

Proto i naše škola v předvánoční době ožívá – dveře některých kabinetů zdobí adventní věnečky a jiné vánoční symboly, na parapetu ve druhém patře se objevil betlém...

Ale především je to ozdobený stromeček, který na všechny dýchne tou správnou vánoční atmosférou.

Již tradičně jej před první adventní nedělí zdobila kolegyně Ladka Mutinská se svými pomocnicemi, kterými tentokrát byly dívky z 2C PS.

Kromě slaměných a papírových ozdob jej letos krásili i malé hezky zabalené čokoládky. Ty však zmizely rychlostí blesku. No, vždyť jsou přece k jídlu!

No řekněte, není náš školní stromeček nádherný?

A tak nás bude opět těšit a krásit tu trochu strohou školní chodbu celý advent a ještě kousíček ledna.

Po Třech králích se opět na čas ukryje do skladu, aby se spolu s námi mohl těšit na další Vánoce!

Slávka Michálková
Foto Ladka Mutinská

Prosincové pranostiky

Lidové pranostiky jsou rčení, předpovědi, týkající se zejména počasí, zemědělských prací a úrody. Čím významnější svátek, tím více pranostik. Proto není divu, že na prosinec je jich takové množství. Tak co myslíte – vyplní se tentokrát?

1. *prosinec – sv. Edmunda Kampiána*
Když mráz na prvního prosince, vyschne nejedna studnice.
3. *prosinec – sv. Františka Xaverského*
O sv. Františku Xaveru ledový víchř fičí od severu.
4. *prosinec – sv. Barbory*
Po svatě Barušce stříz nosu i uši!
O svatě Barboře leží sníh na dvoře.
Má-li svatá Barbora bílou zástěru, bude příští rok hodně trávy.
Snese-li led o svatě Barboře hus, snese o Vánocích vůz.
Jaké je počasí na sv. Barbaru, takové bývá až do Vánoc.
Na svatou Barbaru saně do dvoru.
6. *prosinec – sv. Mikuláše*
Svatý Mikuláš splachuje břehy.
Na svatého Mikuláše už je zima celá naše.
Napíje-li se na Mikuláše pták z koleje, nenapíje se kuň tři měsíce z řeky.
Prší-li na Mikuláše či padá sníh, bude příští rok hodně hrachu.
O sv. Mikulášce snížek často práší.
Když na Mikuláše prší, zima lidí hodně zkruší.
13. *prosinec – sv. Lucie*
Svatá Lucie nocí upije, ale dne nepřidá.
Na svatou Lucii jasný den, urodí se konopí a len.
Když přijde sv. Lucie, najde tu už zimu.
16. *prosinec – sv. Albíny*
O svatě Albíně schovej se do síně.
Závěj svatě Albíny zaplavuje doliny.
17. *prosinec – sv. Lazara*
O svatém Lazaru ucpí v sednici každou spáru.
24. *prosinec – Štědrý den (Adama a Evy)*
Když Kateřina po ledě už chodívá, Eva potom blátem oplývá.
Svítili-li na Štědrý den od deváté hodiny jasně slunce, bude krásné počasí na žně obilné, senné i otavové.
Jitní jasná a obloha čistá, úroda hojná příští rok jistá.
Jasno na den Štědrý, bude hrách tvrdý.
Jasná noc o Štědrém dnu, mrazy lezou ke dnu.
Je-li na Štědrý večer nebe hvězdnaté, bude rok úrodný.
Na Štědrý večer hvězdičky – ponosou vajíčka slepičky.
Padá-li na Štědrý den večer v noci sníh, urodí se mnoho chmele (hojné vína).
Je-li na Štědrý den vítr, bude úroda malá.
Dvanáct nocí a dní od Štědrého večera až do Tří králů zvěstuje prý povětrnost příštích dvanácti měsíců.
25. *prosinec – narození Páně (1. svátek vánoční)*
Do Vánoc není ani hladu, ani zimy.
Lepší Vánoce třeskuté než tekuté.
Mráz na Boží narození – zima se udrží bez proměny.
Když čas před Vánoci až do Tří králů mlhavý a tmavý jest, následují na to nemoci.
Před Vánoce neškodí mokro osení, ale tím víc po Vánocích.
Zelené (černé) vánoce – bílá Velkonoc.
Když Vánoce obalí stromy sněhem, tak je posype jaro květem.
Vánoce v jetelí – letnice ve sněhu.
Jsou-li vrby o Vánocích plny rampouchů, bývají o Velikonocích plny kočiček.
Na vánoce mnoho hvězdiček, slepice nanesou mnoho vajíček.
Světlé hodý – tmavé stodoly, tmavé hodý – světlé stodoly.
Tmavým Vánocům a přátelskému koláči nikdy se neraduj!
Jasná Vánoce – hojnost vína a ovoce.
O Vánocích obloha čistá a hvězdná, bude úrodný rok.
Padá-li na Boží hod vánoční sníh, hodně obilí bude na polích.
Na Boží narození o bleší převalení.
26. *prosinec – sv. Štěpána (2. svátek vánoční)*
Chodí-li Kateřina po ledě, chodí svatý Štěpán po blátě.
Svítili-li na koledu v noci měsíc, bude ve stodole hojně obilí.
Svítili-li na den svatého Štěpána slunce, bude drahé ovoce.
Když na Štěpána silný vítr bouří, vinař smutně oči mhouří 28.
31. *prosinec – sv. Silvestra*
O Silvestru papeží snížek si již poleží.
Když na Silvestra ráno sluní, v noci prudký vítr zavěje, není na vína hrubé naděje.
Byl-li celý rok samá voda a bláto, na Silvestra nenapadne zlato.
Je-li o Silvestru v noci vítr a jasno, bude dobrého vína pořídka.

Připravila Slávka Michálková

Prosincově

Tak zázračně to nebeští mechanici rok co rok spočítají...

Jen co se překulí měsíc listopad, už se v povětří zatřepetají první sněhové vločky (tedy měly by – a letos to vyšlo).

Hned pak si připomene jmeniny Bára a o dva dny později Mikuláš. To už pomalu klepá na dveře Lucie, což je předzvěst, že starý rok má namále.

O týden později začnou nebeští poslové přemlouvav sluníčko, aby už dál necouvalo, ale otočilo šlápoty a vrátilo se k nám domů.

Prosinec je vůbec náramně upracovaný měsíc. Však co jen to dá nebeským hvězdářům námahy vyčistit všechny hvězdy do vysokého lesku. Také dbát o to, aby si náš věčný soupevník Měsíc nezapomněl seřadit krok. U něho nastává letos (bohužel) 23. prosince nov, tedy není vidět... Ale na Štědrý den musí již na oblohu vplout alespoň srpeček v plné své nádheře.

A pak: co jen dá práce vykrojit tolik sněhových vloček, aby stačily na poprášení všech luk a lesů, hor a údolí, střech chaloupek i honosných domů. Aby jich bylo dost nejen pro okrasu, ale také pro radost.

Všichni mají napilno.

Barborka musí připravit třešňové snítky tak, aby ve váze rozkvetly právě o Vánocích, a každému přinesly nejen radost, ale také lásku a drobet štěstí.

Mikuláš má s rozvozem dárků v jediném večeru tolik starostí, že si musí přibrat na výpomoc anděla s jeho nebeskou září a noblesou, a rovněž trochu vyvedenějšího čerta v ušmudlaném kožichu.

Lucie noci upije, ale dne nepřidá, a je to svatá pravda. Ničeho nedbá. Večery jsou o tom čase ještě pořádně dlouhé, aby stačila navštívit všechny domácnosti, pochválit pracovitě a napomenout všelijaké lenochy a lajdáky.

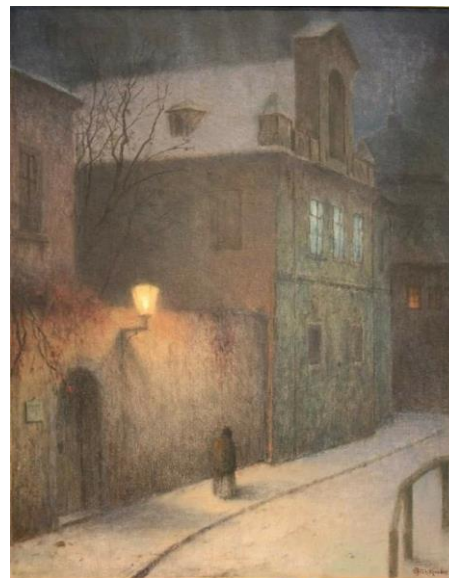
A to už na dveře klepá vánoční čas. Je to veliký příběh, nad kterým lidstvo žasne už více jak dva tisíce let. Pokaždé nasloucháme hláholu zvonů a líbeznou melodii koled. Barevná světélka se zrcadlí v rozzářených očích dětí.

Pokaždé je ten příběh jiný, a přece pokaždé stejný. Věčné návraty do dětství. Nažloutlý plamínek svíčky se prohne vánkem vzpomínek. Každý z těch dnů je ztracenou a znovu nalezenou perličkou.

A až o posledním dni starého roku odtíká čas i tu poslední vteřinu, přijijeme si na zdraví a na lepší časy. Prvního dne nového roku pohlédneme na zimomřivé slunce s očekáváním, že na svých křídlech opět přinese vlaštovičky do jejich domovů.

I když bude svět opět starší, bude zároveň mladý, a snad krásnější a plný nadějí.

Slávka Michálková

Obrázek: Jakub Schikaneder – Zimní ulice

Převzato z: <https://i.pinimg.com/originals/78/87/0e/78870e24d830b4b016703b65321100a8.jpg>

Co jsme ještě podnikali v prosinci

Spolupráce Klubu Pathfinder se Střední zdravotnickou školou

V rámci odpolední schůzky přišla v pondělí 12. 12. družina Svišťů v počtu 12 dětí a 3 vedoucích navštívit naši školu. Záměrem akce bylo seznámení dětí se specifickými ošetřovatelské péče. Po rozdělení dětí do třech skupin se postupně vystřídaly v odborných učebnách a vyzkoušely si například resuscitaci, obvazovou techniku, rozeznávání kostí lidského těla a přiřazování orgánů na správné místo v těle. Akce se dětem moc líbila, nadšeně se zapojovaly do všech aktivit. K dobrému průběhu akce bylo nezbytné odborné vedení, čímž chci poděkovat odborných učitelkám za jejich ochotu se na akci podílet.

V rámci této aktivity jsme z dotace nakoupili pomůcky, jmenovitě: polohovací polštář had L PROFI o rozměrech 200x37cm, dva bezrtuťové tonometry, fonendoskopy, škrtidla, umyvadlo na mytí vlasů a polohovací podložku.

Tyto pomůcky budou využívány při odborné výuce a přispějí ke zvýšení kvality výuky.

Mgr. Dagmar Nováková

Kytice pro paní ředitelku a zástupkyni

Text: Ing. Jaroslava Michálková
Foto: Mgr. Ladislava Mutinská

Tak jako každoročně jsme s květinami šli popřát paní ředitelce PhDr. Ivaně Křížové a paní zástupkyni PhDr. Radce Felzmannové krásné Vánoce a hodně zdraví a štěstí do nového roku. Současně s přáním jsme vyslovili též poděkování za jejich celoroční náročnou práci.

Jak je vidět, kytice se asi líbily, co říkáte?

Česká mše vánoční

Nadaný hudební skladatel a pokrokový vzdělanec Jakub Šimon Jan Ryba se narodil ve špatné době. Své současníky převyšoval ve všech směrech, takže mu neustále házeli klacky pod nohy. Nemazil se s ním ani osud...

V únoru 1788 přijal Ryba místo venkovského kantora v Rožmitále pod Třemšínem. Ve své době byl snad nejvzdělanějším kantorem u nás. Ovládal několik jazyků, kromě němčiny také francouzštinu, italštinu, latinu a řečtinu. Po vzoru Voltaira a Rousseaua razil osvícenské myšlenky. Byl vynikajícím pedagogem. Učil děti nejen obvyklým předmětům, ale také „pravidlům společenským, slušnosti, dějinám vlasteneckým, pravidlům zdravotvědy a polního hospodářství.“ A zrušil tělesné tresty. Sám měl třináct dětí a žil a skládal v bídě. Jak už to bývá, čím úspěšnější Ryba byl, tím větší nevoli a závist probouzel u svých ctiuhodných spoluobčanů.

K ústrkům a pronásledování se přidala těžká nemoc a Jakub Jan Ryba už neuměl dál vzdorovat.

Jak skutečně Jakub Ryba vypadal, se už nikdy nedozvíme. Dochoval se jediný portrét, který ovšem vznikl až 80 let po jeho smrti pro Národopisnou výstavu roku 1895 a je tak spíše fantazií, než podobiznou. Autor populární České mše vánoční, zvané lidově „rybovka“, na něm má navíc plnovous, který zřejmě po většinu života nenosil. Na přelomu 18. a 19. století se spořádaný občan poznal podle hladce oholené tváře. Zdá se, že Jan Jakub Ryba se nechal zarůst až ve chvíli, kdy mu neustálé spory s církevními nadřazenými i rodiči dětí, jež vyučoval, definitivně přerostly přes hlavu. Chtěl se vůči maloměstskému a před-sudkům vymezit.

Avšak 8. dubna 1815 vzal do ruky britvu. Nikoli proto, aby se oholil. Ale aby se po vzoru svého milovaného antického filosofa Seneky podřízl.

Smutný příběh, který s krásnou vánoční hudbou nejde příliš dohromady...

ČESKÁ MŠE VÁNOČNÍ

Česká mše vánoční – obrázek Josefa Lady

Připravila: Slávka Michálková

